

**Raport privind măsurile întreprinse în vederea implementării recomandărilor din
Hotărârea Curții de Conturi nr. 28 din 22.04.2019**

Nr. d/o	Recomandarea	Măsurile întreprinse pentru implementarea recomandărilor
1.	1. Să întreprindă măsuri în vederea evaluării imobilelor din gestiune, cu reflectarea conformă a acestora în evidența contabilă, în vederea raportării veridice a situațiilor financiare.	<p>Conform art. 5 al Legii 989/2002 cu privire la activitatea de evaluare, bunurile imobile se evaluează obligatoriu în cazurile privatizării sau altui mod de înstrăinare a obiectelor; transmiterii dreptului de folosință asupra obiectelor proprietate publică a statului sau dării în arendă a acestora; transmiterii obiectelor evaluării în administrare fiduciară; exproprierii obiectelor evaluării pentru cauză de utilitate publică; impozitării bunurilor și încasării forțate a impozitelor; reorganizării și lichidării întreprinderilor de stat, municipale, precum și a întreprinderilor insolabile, indiferent de tipul de proprietate; apariției litigiului patrimonial în legătură cu hotărârea instanței de judecată, solicitării instanței de judecată, inclusiv în cazul examinării dosarelor privind cuantumul prejudiciilor cauzate proprietarilor în urma acțiunilor ilicite și a concurenței neloiale.</p> <p>Menționăm că imobilele aflate în administrarea aparatului central al ministerului și a autorităților administrative din subordine nu se află în nici una dintre situațiile juridice enumerate, deși dreptul de folosință asupra unor imobile este transmis altor entități publice (de exemplu: instanțele judecătorești), cesiunea are un caracter gratuit, iar referitor la impozitare, potrivit art. 283 Titlul VI al Codului fiscal, autoritățile publice și instituțiile finanțate de la bugetele de toate nivelurile sunt scutite de la plata impozitelor pe bunurile imobile.</p>
2.	2. Să asigure evaluarea și înregistrarea conformă a terenurilor din gestiune.	<p>Prin Hotărârea Guvernului nr. 161 din 7 martie 2019 a fost aprobată Lista terenurilor proprietate publică a statului care se transmit din administrarea autorităților publice centrale, autorităților de stat și instituțiilor publice de stat care administrează / gestionează terenurile proprietate publică a statului, în administrarea Agenției Proprietății Publice (în continuare – APP). Menționăm că lista respectivă cuprinde inclusiv terenurile aflate în gestiunea aparatului central al ministerului și a autorităților administrative din subordine.</p> <p>În corespundere cu pct. 2 al Hotărârii Guvernului nr. 63/2019 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică, prin Ordinul ministrului justiției nr. 173/2019 (anexa 2) a fost creată Comisia de inventariere a bunurilor imobile din administrarea Ministerului Justiției care a identificat bunurile</p>

Nr. d/o	Recomandarea	Măsurile întreprinse pentru implementarea recomandărilor
		<p>imobile aflate în proprietate și/sau folosință și a întocmit proiectul listei imobilelor care se propun spre delimitare după apartenență și domenii. Actele de inventariere și proiectele listelor bunurilor imobile proprietate publică aflate în administrarea Ministerului Justiției au fost expediate APP prin scrisorile nr. 01.1/9060 din 12.09.2019 și nr. 10.1/11392 din 25.11.2019 (anexa 3).</p> <p>Totodată, prin Ordinul ministrului justiției nr. 190/2019 (anexa 4) au fost delegați reprezentanții Ministerului Justiției în cadrul Comisiei de delimitare a bunurilor imobile instituită de APP. Ultima va definitiva proiectul listei bunurilor imobile proprietate publică în baza căreia se vor efectua modificările de rigoare în Registrul bunurilor imobile. În coroborare cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 161/2019 terenurile incluse în lista menționată urmează a fi atribuite în administrarea APP .</p>
3.	3. Să remedieze deficiențele constatate, asigurând corectitudinea evidenței și plenitudinea raportării capitalului social.	<p>Reflectarea incorectă a capitalului social al întreprinderilor de stat din cadrul sistemului penitenciar, transmise APP, se datorează nedefinitivării de către ultima a documentației de predare-primire. Administrația Națională a Penitenciarelor (în continuare – ANP) s-a adresat către APP în vederea creării unei comisii mixte de transmitere a întreprinderilor.</p> <p>În acest sens, APP a comunicat că preluarea întreprinderilor se va realiza după efectuarea analizei fizice și economice ale acestora. Prin urmare, în lipsa documentelor primare de transmitere, valoarea capitalului social al întreprinderilor continuă a fi reflectată în evidența contabilă a ANP.</p> <p>În vederea remedierii acestei probleme, la solicitarea ANP a fost format un grup mixt din reprezentanți ai ANP și APP care în prezent efectuează analiza fizică a celor 4 întreprinderi pentru a stabili procesele de transmitere.</p>
4.	4. Să recalculeze uzura mijloacelor fixe și amortizarea activelor nemateriale, în vederea raportării veridice a situațiilor financiare.	<p>Conform Regulamentului privind inventarierea aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 60/12, inventarierea în cadrul aparatului central al ministerului și autorităților administrative din subordine se desfășoară la sfârșitul perioadei de gestiune (luna noiembrie). Dat fiind faptul că uzura mijloacelor fixe și amortizarea activelor nemateriale se calculează după finalizarea inventarierii s-a considerat oportun corectarea erorilor depistate la această etapă. Prin urmare, în prezent este efectuat recalculul uzurii/amortizării, cu aplicarea formulelor contabile corespunzătoare, în vederea raportării veridice a situațiilor financiare.</p>
5.	5. Să corecteze înregistrările	

Nr. d/o	Recomandarea	Măsurile întreprinse pentru implementarea recomandărilor
	contabile aferente cheltuielilor, precum și să le atribuie în corespundere cu Clasificația bugetară, în vederea raportării veridice a situațiilor financiare.	Deficiențele menționate ce țin de înregistrarea și atribuirea în corespundere cu clasificarea bugetară a cheltuielilor au fost remediate de către aparatul central al ministerului până la finalizarea misiunii de audit, fapt confirmat prin constatările auditorilor expuse în scrisoarea nr. 07-500-19 din 14.05.2019 adresată conducerii ministerului. (Extras din scrisoarea nr. 07-500-19: Aparatul central al MJ a remediat deficiențele constatate la reflectarea în evidența contabilă a 24 de proiecte în valoare de 2237,2 mii MDL privind reparațiile capitale și reconstrucția clădirilor administrative, precum și a altor cheltuieli în sumă de 85,5 mii MDL.)
6.	6. Să întocmească documentele justificative aferente serviciilor prestate la efectuarea decontărilor în baza contractelor încheiate.	În cadrul Centrului Național de Expertize Judiciare (în continuare – CNEJ), în calitate de documente justificative aferente serviciilor prestate la efectuarea decontărilor în baza contractelor încheiate, se semenază acte de predare - primire în baza cărora se întocmesc facturile fiscale.
7.	7. Să corecteze înregistrările contabile aferente înregistrării activelor nefinanciare și să le atribuie în corespundere cu Clasificația bugetară.	Deficiențele menționate ce țin de raportarea incorectă a activelor nefinanciare au fost remediate de către aparatul central al ministerului și CNEJ până la finalizarea misiunii de audit, fapt confirmat prin constatările misiunii de audit expuse în scrisoarea nr. 07-500-19 din 14.05.2019 adresată conducerii ministerului. (Extras din scrisoarea nr. 07-500-19: CNEJ a remediat deficiențele constatate la reflectarea în evidența contabilă a activelor nefinanciare de 352,1 mii MDL. AAIJ a reflectat în evidența contabilă în luna ianuarie 2019 operațiunea de transmitere cu titlu gratuit a activelor nefinanciare în sumă de 1839,7 mii MDL. Totodată, AAIJ a remediat deficiențele constatate la reflectarea în evidența contabilă a activelor nefinanciare de 421,1 mii MDL.) Oficiul Teritorial Chișinău al CNAJGS a remediat incorectitudinile din evidența contabilă prin reflectarea activelor materiale și nemateriale la grupele de conturi corespunzătoare. Totodată, a fost calculată amortizarea acestor bunuri (anexa 5).
8.	8. Să înregistreze în evidența contabilă datoriile aferente expertizelor judiciare, în scopul evidenței conforme și raportării veridice a acestora.	Pentru înregistrarea și raportarea veridică a sumelor contractate aferente serviciilor de expertiză judiciară achitate dar neefectuate și efectuate dar neachitate, comunicăm că începând cu 01.07.2019, acestea au fost reflectate corespunzător în evidența contabilă la contul 5193 „Avansuri primite”, și respectiv la contul de evidență contabilă 4192 „Creanțe ale clienților”.

Nr. d/o	Recomandarea	Măsurile întreprinse pentru implementarea recomandărilor
9.	9. Să dezvolte Politica de contabilitate, prin stabilirea modului de efectuare a decontărilor cu beneficiarii serviciilor de expertiză judiciară, cu reflectarea în evidența contabilă a datoriilor și creanțelor aferente.	Pe parcursul anului au fost operate modificările necesare în Politica de contabilitate ce țin de reflectarea în evidența contabilă a datoriilor și respectiv a creanțelor aferente serviciilor de expertiză judiciară contractate.
10.	10. Să asigure evidența conformă a costurilor sistemelor informaționale și funcționalitatea acestora	<p>Agenția Resurse Informaționale Juridice gestionează următoarele sisteme informaționale: Registrul de stat al actelor juridice; Sistemul informatic integrat e-Rețineri; Registrul procedurilor de executare; Sistemul informatic integrat e-Procură; Sistemul informațional automatizat e-Legislație; Registrul unic al agenților economici și a organizațiilor necomerciale; Registrul garanțiilor reale mobiliare; Registrul dosarelor succesoriale și a testamentelor.</p> <p>Actualmente nu sunt lansate oficial, din anumite cauze/motive, următoarele sisteme informaționale:</p> <p><i>1) Registrul procedurilor de executare</i></p> <p>Cu referire la acest registru, comunicăm că a fost elaborat proiectul Conceptului tehnic și proiectul Regulamentului de ținere a Registrului procedurilor de executare, care va fi remis spre aprobare Guvernului. Totodată, în februarie 2018 a fost desfășurată procedura de testare a Registrului de către executorii judecătorești. Funcționalitățile Registrului vor fi perfecționate în baza propunerilor recepționate după aprobarea de către Guvern a Conceptului tehnic.</p> <p>Ulterior, va fi demarată procedura de înregistrare în calitate de operatori de date cu caracter personal la Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal și încheierea unui acord cu Agenția de Guvernare Electronică pentru conectarea Registrului procedurilor de executare la platforma de schimb de date MConect.</p> <p><i>2) Sistemul Informațional Automatizat e-Legislație</i></p> <p>Menționăm că funcționalitățile sistemului informațional urmează a fi ajustate procedurilor de elaborare și promovare a proiectelor de acte normative prevăzute de Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative și Hotărârea Guvernului nr.610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului. În acest context a fost elaborat proiectul Caietului de sarcini pentru achiziționarea serviciilor de dezvoltare a sistemului informațional în vederea armonizării</p>

Nr. d/o	Recomandarea	Măsurile întreprinse pentru implementarea recomandărilor
		<p>acestuiia cu noile prevederi legale. De asemenea, a fost elaborat și proiectul Conceptului tehnic și a Regulamentului de ținere a SIA e-Legislație, care urmează a fi remise spre aprobare Guvernului.</p> <p><i>3) Registrul e-Procura</i></p> <p>Cu referire la acest registru, informăm că odată cu intrarea în vigoare a Legii nr.133/2018 privind modernizarea Codului civil și modificarea unor acte legislative funcționalitățile actuale ale sistemului e-procura nu corespund noilor prevederi legale. Astfel, a fost elaborat proiectul Caietului de sarcini pentru achiziționarea serviciilor de dezvoltare în vederea armonizării cu noile prevederi legale.</p> <p><i>4) Registrul e-Rețineri</i></p> <p>Similar sistemelor electronice menționate mai sus, și în raport cu acest registru a fost elaborat proiectul Conceptului tehnic al sistemului și proiectul Regulamentului de ținere a registrului e-Reținere. Totodată, a fost elaborat proiectul Caietului de sarcini pentru achiziționarea serviciilor de dezvoltare a Registrului e-Reținere – etapă care se va realiza după aprobarea conceptului tehnic.</p> <p>Avînd în vedere faptul că sistemul menționat urmează a fi utilizat de mai multe autorități (MAI, PG, MJ ș.a) și, după caz, interconectat cu alte sisteme informaționale utilizate de acestea, proiectul Conceptului tehnic se definitivează în cadrul grupului de lucru format din reprezentanții autorităților vizate. Totodată, activitatea trenează din considerentul necesității efectuării, de către grupul de lucru, a analizei de fundamentare economico-financiare de implementare a proiectului, conform art. 30 alin. (1) din Legea nr. 100/2017.</p> <p><i>5) Registrul unic al agenților economici și al organizațiilor necomerciale</i></p> <p>Acest sistem a fost conceput ca o platformă unică pentru înregistrarea tuturor entităților cu statut de persoană juridică, dar și a celor cu statut de persoană fizică cu calitatea de agenți economici de toate tipurile (societați comerciale, organizații necomerciale, instituții, birouri ale profesiilor juridice etc.).</p> <p>Conform Legii nr.31 din 16 martie 2018 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, atribuțiile de înregistrare de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali a trecut în competența Agenției Servicii Publice.</p> <p>În vederea transmiterii dosarelor de evidență ale organizațiilor necomerciale, registrelor manuale de evidență ale organizațiilor necomerciale și platformelor electronice pe care se asigură evidența acestora a fost aprobat Ordinul comun al Ministerului Justiției și Agenției Servicii Publice nr.286/262 din 26 aprilie 2018 cu privire la instituirea</p>

Nr. d/o	Recomandarea	Măsurile întreprinse pentru implementarea recomandărilor
		<p>Comisiei de predare-primire (anexa 6) . Ulterior, Agenția Resurse Informaționale Juridice a expediat, în mod repetat, solicitări Agenției Servicii Publice pentru inițierea procedurii de primire – predare a Registrului unic al agenților economici și organizațiilor necomerciale, însă nu au fost recepționate anumite răspunsuri / nu s-a dat curs solicitărilor.</p> <p><i>6) Programului integrat de gestionare a dosarelor PIGD</i></p> <p>PIGD este reflectat în evidența contabilă a Agenției de Administrare a Instanțelor Judecătorești (în continuare – AAIJ). Menționăm că versiunea nouă a acestuia (PIGD 5.0) este în proces de testare experimentală, care se va finaliza în luna iunie 2020. După testare se vor întocmi actele de predare – primire în baza cărora se va efectua înregistrarea conformă a costului sistemului în evidența contabilă.</p>
11.	11. Să asigure înregistrarea la organele cadastrale a drepturilor patrimoniale asupra bunurilor imobile din gestiune.	AAIJ și ANP au demarat anumite proceduri ce țin de efectuarea înregistrărilor / modificărilor în Registrul bunurilor imobile, dar înregistrarea plenară a drepturilor patrimoniale asupra tuturor bunurilor imobile aflate în gestiunea aparatului central al ministerului și autorităților administrative din subordine se va realiza după finalizarea etapelor enumerate în informația expusă vis-a vis de recomandarea a 2-a.
12.	12. Să organizeze efectuarea inventarierii generale a elementelor de activ și pasiv în conformitate cu reglementările în vigoare, cu reflectarea veridică a rezultatelor inventarierii.	Deficiențele constatate de misiunea de audit asupra procesului de inventariere ce țin de admiterea erorilor / aplicarea formulelor necorespunzătoare la calcularea uzurii și amortizării mijloacelor materiale și nemateriale sunt în proces de remediere (a se vedea informația expusă vis-a-vis de recomandarea a 4-a).
13.	13. Să intensifice controlul intern aferent procesului de achiziții, în vederea asigurării conformității acestuia și remedierii tuturor deficiențelor constatate de	În vederea consolidării sistemului de control aferent achizițiilor, procesele de achiziții publice prevăzute de Legea nr. 131/2015 au fost descrise grafic și narativ, cu stabilirea etapelor necesare a fi parcurse, succesiunii acestora, subdiviziunilor implicate, repartizate și delimitate atribuțiile operaționale și de execuție de atribuțiile decizionale. Totodată, în Registrul riscurilor al Secției financiar administrative sunt identificate riscurile aferente procesului de achiziții publice, stabilite activitățile de control, responsabilii pentru monitorizarea și aplicarea măsurilor de control.

Nr. d/o	Recomandarea	Măsurile întreprinse pentru implementarea recomandărilor
	audit.	
14.	14. Să elaboreze și să înainteze în modul stabilit propuneri referitor la modul de atribuire a contractelor privind acordarea serviciilor de asistență juridică garantată de stat.	<p>Problemele invocate de misiunea de audit la acest aspect constau în neaplicarea legislației privind achizițiile publice la selectarea și încheierea contractelor cu avocații care acordă asistență juridică garantată de stat și cu alți prestatori ai serviciilor de asistență juridică.</p> <p>Ținem să menționăm că procedura și criteriile de selectare a avocaților și para-juriștilor în vederea acordării asistenței juridice primare și calificate garantate de stat, precum și procedura de desemnare a avocatului sunt reglementate de Legea nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat și de actele normative subsecvente aprobate de Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat (în continuare – CNAJGS). Aplicarea procedurii stabilite de Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice la contractarea serviciilor de către Oficiile teritoriale ale CNAJGS ar fi în contradicție cu prevederile cadrului normativ în materie menționat mai sus.</p> <p>În acest sens, CNAJGS a solicitat încă în anul 2016 opinia Ministerului Finanțelor cu privire la necesitatea aplicării procedurii generale de achiziții publice la încheierea contractelor cu prestatorii serviciilor de asistență juridică garantată de stat și înregistrării acestora la trezoreriile teritoriale. Prin scrisoarea nr. 09-04/829 din 21.10.2016 Ministerul Finanțelor a comunicat că contractele în speță, conform art. 4 lit. c) din Legea 131/2015, fac parte din categoria contractelor de achiziții publice care au ca obiect servicii de arbitraj și/sau conciliere, prin urmare nu cad sub incidența prezentei legi.</p> <p>Prin urmare, dat fiind faptul că Legea 131/2015 conține doar sintagma „<i>serviciile de arbitraj și/sau conciliere</i>”, dar nu și sintagma „<i>servicii de asistență juridică</i>”, pentru a exclude interpretările contradictorii va fi inițiată procedura de operare a modificărilor la Legea 131/2015, prin completarea lit. c) cu sintagma „<i>serviciile de asistență juridică garantată de stat</i>”.</p>
15.	15. Să elaboreze și să înainteze în modul stabilit propuneri legislative privind perfecționarea mecanismului de restituire a cheltuielilor de acordare a asistenței juridice garantate de stat.	<p>Anumite neconcordanțe referitoare la recuperarea cheltuielilor suportate în legătură cu acordarea asistenței juridice garantate de stat se referă la contul în care urmează a fi transferate sumele urmărite în legătură cu această procedură.</p> <p>În acest sens, aparatul administrativ al CNAJGS, după consultarea și clarificarea cu Ministerul Finanțelor a normelor metodologice de aplicare a Clasificației economice față de aceste sume, a înaintat Ministerului Justiției propunerea de inițiere a operării modificărilor în conținutul art. 23 alin (4) al Legii 198/2007 prin substituirea sintagmei „<i>în contul oficiului teritorial</i>” cu sintagma „<i>în bugetul de stat</i>”.</p>

Nr. d/o	Recomandarea	Măsurile întreprinse pentru implementarea recomandărilor
		Modificările propuse au fost aprobate în ședința Guvernului din 19 noiembrie 2019, proiectul fiind înregistrat în Parlament.
16.	16. Să asigure funcționalitatea unității de audit intern prin suplینirea cu personal de specialitate.	Serviciul audit intern din cadrul aparatului central al ministerului este format dintr-o singură unitate de personal, această funcție de auditor intern fiind temporar vacantă începând cu luna mai 2018. Urmare a concursurilor pentru suplینirea acesteia, organizate în mod repetat, s-a reușit angajarea unui auditor în luna august 2019, care, însă, a demisionat în luna septembrie.
17.	17. Să asigure consolidarea sistemului de Control Intern Managerial, prin descrierea proceselor operaționale aferente întocmirii și consolidării rapoartelor financiare, precum și a gestionării resurselor financiare publice.	În vederea consolidării sistemului de control intern managerial în cadrul aparatului central al ministerului prin Ordinul ministrului justiției nr. 620 din 27 decembrie 2018 a fost aprobată lista proceselor de bază, care include procesele de elaborare a rapoartelor financiare, precum și procesul de achiziționare a bunurilor/ serviciilor/ lucrărilor prin procedurile de achiziții publice. Menționăm că procesele respective au fost descrise grafic și narativ conform pct. 2 al Ordinului nr. 620/2018.
18.	18. Să actualizeze Registrul riscurilor, cu includerea aspectelor ce vizează gestionarea riscurilor aferente situațiilor financiare constatate în cadrul auditului.	Pe parcursul anului 2019 au fost elaborate registre a riscurilor la nivelul fiecărei subdiviziuni a aparatului central al ministerului, inclusiv al Secției financiar administrative din cadrul Direcției management instituțional, care include riscurile aferente proceselor de gestionare a resurselor financiare și de elaborare a rapoartelor financiare corelate cu obiectivele nemijlocite ale direcției. Totodată, registrul include activitățile de control și responsabilii pentru monitorizarea și aplicarea măsurilor de control.